

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Szkoła Podstawowa im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Pasymiu

Celem programu jest wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, wzmacnianie czynników chroniących przy jednoczesnej redukcji czynników ryzyka.

Opieka merytoryczna:

Aneta Nosal

Katarzyna Lewandowska

Pasym 2017

**„W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem
- o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał;
aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również
umiał bardziej być
nie tylko z drugimi, ale i dla drugich”**

Jan Paweł II

I. OPIS SZKOŁY

Szkoła Podstawowa im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Pasymiu położona jest w odległości 1,5 km od miasta, przy trasie krajowej nr 53, w okazałym budynku przy ulicy Jana Pawła II 4. Do szkoły prowadzi ciąg pieszo-rowerowy, który zapewnia bezpieczną drogę dziecka do szkoły.

Do szkoły uczęszczają dzieci z Pasymia, Dybowa, Dźwiersztyn, Leleszek, Siedliska, Rudzisk Pasymskich, Otoła, Nerwika, Groszkowa, Grzegorzówek, Elganowa, Rusek Wielkich, Giław, Gąsiorowa, Jurg. Średnia liczba uczniów w klasie wynosi 19.

Szkoła dysponuje: halą sportową, boiskami szkolnymi, stadionem, stołówką oraz świetlicą, z której korzysta około 90 uczniów dojeżdżających z odległych miejscowości. Ogółem opieką świetlicową objętych jest 120 uczniów. W placówce jest biblioteka, która posiada 8789 woluminów, wyposażona jest w komputery oraz bogaty księgozbiór podręczny.

Nauczyciele sukcesywnie podnoszą swoje kwalifikacje i doskonałą warsztat pracy, uczestnicząc w kursach i warsztatach. Kadra pedagogiczna jest stabilna i co istotne w większości związana z placówką miejscem zamieszkania.

Oprócz zajęć dydaktycznych prowadzone są koła zainteresowań: artystyczne, komputerowe, sportowe, chór szkolny.

Z inicjatywy szkoły organizowane są cyklicznie imprezy okolicznościowe takie jak obchody Dnia Matki, Dzień Babci i Dziadka, mikołajki, Wigilia, festyny rodzinne, Wojcieszki – święto patrona szkoły .

Szkoła współpracuje z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Na terenie szkoły funkcjonuje Rada Rodziców, która organizacyjnie i materialnie wspiera działania szkoły, aktywnie uczestniczy w pracy wychowawczej, wyraża opinię o pracy szkoły i jej programach.

Szkoła współdziała z samorządem terytorialnym w kształtowaniu postaw obywatelskich i rozwoju samorządności uczniów poprzez umożliwienie uczestnictwa klas najstarszych w posiedzeniach Rady Miejskiej w Pasymiu (1 raz w roku).

Na terenie szkoły działa Samorząd Uczniowski jako organ reprezentujący ogół społeczności uczniowskiej. Jego funkcjonowanie odbywa się na zasadach określonych w Regulaminie Samorządu Uczniowskiego.

Uwzględniając oczekiwania uczniów szkoła gwarantuje:

- swobodę myśli i działania oraz podejmowania inicjatyw dotyczących życia szkoły (organizacja imprez szkolnych),
- przestrzeganie praw ucznia,
- posiadanie i obronę własnych poglądów i prywatności,
- prawo do swobodnego zrzeszania się, przy nadzorze opiekuńczo-doradczym nad powstałymi organizacjami,
- wspieranie rozwoju fizycznego, psychicznego, duchownego, moralnego i społecznego poprzez swoją ofertę edukacyjną.

II. CHARAKTERYSTYKA GRUP UCZNIÓW

WIEK WCZESNOSZKOLNY

Jest to okres aktywnego rozwoju osobowości i rozwoju społecznego. W tym czasie interakcja pomiędzy dzieckiem i społeczeństwem poszerza się, staje się bardziej złożona, co dotyczy stosunków w grupie rówieśniczej, działalności szkolnej, sportowej lub funkcjonowania w rodzinie.

Poprzez interakcje i wyciąganie wniosków z osobistych doświadczeń zdobywa ono poczucie osobistej świadomości. Teraz dziecko włącza do swojej samooceny inne charakterystyczne cechy takie jak posiadane zdolności czy sposób, w jaki jest postrzegane przez innych.

Przyjaźnie stają się głębsze i znaczące, a dzieci zaczynają liczyć się z odczuciami i opiniami innych osób. Jest to okres wyraźnego rozwoju społecznego oraz większej dojrzałości emocjonalnej. Dziecko w tym okresie nabywa giętkości emocjonalnej. Zwiększa się także zdolność do wykrywania i rozumienia emocji wyrażanych przez innych ludzi.

W tym okresie następuje spadek lęków związanych z bezpieczeństwem fizycznym, ale nasilają się lęki związane z kontaktami społecznymi (obawy przed kpinami, dezaprobatą ze strony kolegów, rodziców, przyjaciół, nauczycieli).

Jest to także czas podziału między płciami. Podział jest na tyle głęboki, że współdziałanie w obrębie grupy obu płci jest często niemożliwe. Nastawienie do płci przeciwnej jest w tym czasie mieszaniną atrakcyjności i wrogości.

Okres wczesnoszkolny to czas dużej aktywności fizycznej, społecznej i intelektualnej.

Działania wychowawczo-profilaktyczne w tym okresie powinny opierać się na osobistym doświadczeniu aktywności, a jej głównym celem winno być zdrowie i dobre samopoczucie.

W efekcie uczeń w końcu tego etapu powinien wiedzieć:

- co to są środki odurzające,
- że ludzie mogą uzależnić się od środków odurzających (alkoholu, tytoniu, narkotyków),
- znać zasady bezpiecznego korzystania z leków,
- jak unikać nieznanych i potencjalnie niebezpiecznych sytuacji, przedmiotów,
- na czym polegają: zdrowe odżywianie i zdrowe nawyki,
- którzy dorośli (w szkole i poza szkołą) są osobami odpowiedzialnymi, u których można szukać pomocy w trudnych sytuacjach,
- jakie zasady dotyczące środków odurzających obowiązują w szkole i w domu oraz rozumieć, dlaczego one istnieją i dlaczego należy ich przestrzegać,

W zakresie wartości dzieci w tym okresie zaczynają budować poczucie odpowiedzialności za siebie i za innych.

Kończąc klasę trzecią dzieci winny posiadać umiejętności:

- rozumienia, że każdy człowiek jest osobą niepowtarzalną i wartościową,
- spostrzegania i rozumienia, że działania jednej osoby wpływają na działania innych osób,
- ponoszenia odpowiedzialności za młodsze dzieci,
- unikania obcych osób, które mogą im zagrażać,
- przeciwstawiania się temu wszystkiemu, co może spowodować ich krzywdę,
- rozumienia, że reguły i przepisy prawne są po to, by ułatwiać ludziom życie, dawać im poczucie bezpieczeństwa i sprzyjać współpracy,
- doświadczenia, że własny rozwój jest wielką przygodą oraz, że największe zadowolenie uzyskuje się dzięki poczuciu bezpieczeństwa, pełni zdrowia i pozytywnym wzorcom zachowań oraz wolnym od środków odurzających nawyków i postaw.

Wiedza i doświadczenie uzyskana w tym okresie jest fundamentem dla dalszych działań wychowawczo - profilaktycznych. Prowadzone działania powinny bazować na różnorodnej aktywności dzieci, odwoływać się do wnikliwej obserwacji otoczenia oraz najbliższych przykładów pozytywnych wzorców.

WIEK SZKOLNY – KLASY IV – VIII

W wieku szkolnym następuje znaczny rozwój ról związanych z płcią, w dużej mierze z powodu wzrastającej dojrzałości poznawczej i społecznej. Jest to też okres, podczas którego emocje stają się bardziej specyficzne i wyrafinowane, szczególnie widoczne w odniesieniu do lęku, złości, agresji, szczęścia i humoru oraz miłości.

Rodzina i grupa rówieśnicza są ważnymi czynnikami socjalizacji. Interakcje z grupami rówieśniczymi dają dzieciom sposobność do dzielenia się doświadczeniami, współdziałania i pracy na rzecz głównych celów grupowych. W tym okresie rówieśnicy i grupy rówieśnicze oferują oparcie i poczucie bezpieczeństwa młodym ludziom, którzy próbują ustalić swoją niezależność i autonomię.

Jednym z głównych procesów rozwojowych jest kształtowanie się tożsamości. Jest to proces integrowania własnego ja w odrębną jednolitą osobę. Dynamiczny rozwój osobowości dokonuje się w kontekście socjalizacji. Oznacza to, że stabilność i akceptacja samego obrazu siebie wpływa na naturę i stopień relacji społecznych. Działa to również w przeciwną stronę - informacje zwrotne i wzmocnienie pozytywne pochodzące od innych rzutują na to jak dziecko postrzega siebie.

Preferowane w tym okresie działania koncentrują się głównie wokół problemu przeciwstawiania się presji rówieśniczej, budowaniu bezpiecznych relacji interpersonalnych, organizowaniu bezpiecznego środowiska w domu rodzinnym oraz wspieraniu rozwoju indywidualnego dziecka.

Edukacja w zakresie wartości winna być prowadzona równolegle i zgodnie realizowana w środowisku domowym i szkolnym. Działania te powinny stanowić rzeczywistą przeciwwagę wobec negatywnych wpływów środowiska rówieśniczego.

Pod koniec ósmej klasy uczniowie powinni być:

- dobrze przygotowani do nauki w szkole ponadpodstawowej,
- posiadać umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy w codziennym życiu oraz stara się wszelkie problemy rozwiązywać w sposób twórczy,
- sprawnie komunikować się w języku polskim, korzystać ze źródeł książkowych oraz multimedialnych, swobodnie wyraża swoje myśli i przeżycia,
- rozwijać zainteresowanie otaczającym go światem,
- posługiwać się na poziomie podstawowym technologią informatyczną,
- dokonywać trafnej samooceny,
- rozróżniać dobre i złe zachowania, w swoim postępowaniu kierować się zasadami i normami ogólnie przyjętymi,
- charakteryzować się wrażliwością, sumiennością i uporem w dążeniu do wyznaczonego celu,
- okazywać życzliwość i szacunek innym ludziom,
- sprawnie funkcjonować w grupie,
- umieć wyrażać swoje poglądy, dążenia,
- przygotowanym do wzięcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje,

- nieść bezinteresowną pomoc ludziom potrzebującym.

III. CELE I ZADANIA

Podstawowym założeniem systemu wychowawczego - profilaktycznego naszej szkoły jest wszechstronny rozwój intelektualny, emocjonalny i fizyczny wychowanka.

Działania wychowawcze szkoły powinny zmierzać do:

- wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia, uwzględniającego jego predyspozycje psychiczne, emocjonalne, intelektualne, środowisko rodzinne i kulturowe,
- ukształtowania jego postaw społecznych i obywatelskich w duchu poszanowania dla uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych wartości.

Celem rozwoju intelektualnego jest:

- uczenie wychowanka wartości wynikających z poszukiwania prawdy w szerokim rozumieniu tego pojęcia,
- wglądu we własne walory i uzdolnienia (samoakceptacji),
- wglądu we własne ograniczenia i słabości (samokrytycyzmu),
- nawyku rozwijania zainteresowań, zamiłowań i upodobań,
- umiejętności przyswajania wiedzy i samodzielnego zdobywania informacji.

Celem rozwoju emocjonalno – moralnego jest:

- uwrażliwienie wychowanka na wartości: dobro, prawdę, uczciwość, odpowiedzialność, a także: spolegliwość, wyrozumiałość, współczucie, łagodność, wierność, życzliwość, wdzięczność,
- kształtowanie odpowiedzialności za własne słowa i czyny,
- umiejętność dokonywania samooceny,
- otwartość na innych ludzi,
- tolerancja i szacunek dla wartościowych form odmienności i indywidualności,
- aktywność życiowa,
- umiejętność stawiania sobie celów i realizowania ich
- umiejętności kontrolowania własnych uczuć i emocji,
- kultura języka i zachowania,
- umiejętność utrzymywania wartościowych, przyjaznych kontaktów z innymi ludźmi,
- kształtowanie własnej wrażliwości uczuciowej i moralnej.

Celem kształtowania postaw obywatelsko – patriotycznych jest:

- kształtowanie postaw patriotycznych oraz szacunku dla tradycji narodu, państwa, środowiska lokalnego i szkoły,
- kultywowanie tradycji związanych z patronem szkoły i jej historią,
- kształtowanie szacunku dla hymnu państwowego, godła oraz głównych świąt narodowych i państwowych,
- poznanie historii i tradycji rodzinnego miasta i wioski,
- kształtowanie postawy zaangażowania w życie społeczne,
- kreowanie postawy dobrego Europejczyka.

Cele w zakresie wychowania medialnego i czytelniczego:

- uczenie wychowanków samodzielnego poszukiwania potrzebnych im informacji i materiałów,
- wytwarzanie w nich nawyku korzystania z szerokiej oferty medialnej,

- uczenie ich krytycznego i selektywnego korzystania z różnych form medialnych,
- wyrabianie w uczniach nawyku sięgania po książkę, jako unikalną formę kontaktu z dorobkiem kultury, myśli i słowa.

Cele w zakresie wyrabiania postawy ekologicznej:

- uświadomienie wychowankom potrzeby szacunku dla środowiska naturalnego człowieka,
- rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska naturalnego,
- uświadomienie wychowankom przyczyn, mechanizmów niepożądanych i skutków,
- powstawania szkodliwych zmian w środowisku naturalnym,
- wytwarzanie w wychowankach nawyków aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz,
- ekologicznej odnowy zniszczonego lub zanieczyszczonego środowiska naturalnego.

ZADANIA

Zadania nauczycieli szkoły podstawowej:

- zwracanie podczas dyżurów szczególnej uwagi na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: toalety, schody,
- wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji,
- natychmiastowa, zgodna ze statutem szkoły reakcja na przejawy agresji rówieśniczej, przemocy i zachowania dyskryminacyjne,
- udzielanie pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów
- dawanie przykładów odpowiedzialności, sumienności i umiejętności rozwiązywania konfliktów.

Zadania wychowawców klasowych:

- pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych, uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawcy, pedagoga, dyrektora szkoły,
- realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu, picia alkoholu oraz stosowania środków psychoaktywnych, przeciwdziałania agresji, rozwijania umiejętności interpersonalnych,
- organizacja koleżeńskiej pomocy w nauce,
- kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości o szkołę i otoczenie,
- pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości,
- koordynuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie,
- ścisła współpraca z rodzicami.

Zadania pedagoga szkolnego / psychologa:

- pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- pedagogizacja rodziców,
- diagnoza sytuacji wychowawczej w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły,
- realizowanie zewnętrznych i autorskich programów profilaktycznych,
- organizowanie pogadanek, prelekcji dla uczniów z udziałem policji oraz innych specjalistów.

Zadania rodziców:

Mając na uwadze, że wychowanie dzieci to główne zadanie rodziców, a nauczyciele wspierają ich w dziedzinie wychowania, ustalono następujące zadania dla rodziców :

- każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny,
- rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby z pedagogiem szkolnym / psychologiem bądź dyrektorem szkoły w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom,
- rodzice biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych.

IV. CEREMONIAŁ SZKOLNY

Szkoła posiada sztandar z podobizną i imieniem patrona szkoły: Wojciecha Kętrzyńskiego.

Uroczystości z udziałem sztandaru szkolnego i jego celebrowanie stanowią integralną część tradycji szkolnej.

Sztandar szkolny dla społeczności szkolnej jest symbolem Polski, symbolem Małej Ojczyzny, jaką jest szkoła i jej najbliższe środowisko. Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi i poszanowania.

Uczestnictwo w poczcie sztandarowym to najbardziej honorowa funkcja w szkole, dlatego w jego składzie winni znajdować się uczniowie godni takiego zaszczytu.

Skład osobowy pocztu sztandarowego:

- chorąży – uczeń wyróżniający się wynikami w nauce i wzorową postawą uczniowską,
- asysta – dwie uczennice wyróżniające się wynikami w nauce i wzorową postawą uczniowską.

Kandydatury składu są przedstawione przez samorząd szkolny i wychowawców klas na czerwcowej radzie pedagogicznej i przez nią zatwierdzone.

Kadencja pocztu trwa jeden rok, począwszy od dnia uroczystego rozpoczęcia roku szkolnego.

Decyzją Rady Pedagogicznej uczniowie mogą być odwołani ze składu pocztu sztandarowego. W takim przypadku należy dokonać wyboru uzupełniającego.

Insygnia pocztu sztandarowego:

- białe – czerwone szarfy założone przez prawe ramię i wiązane pod lewym, kolorem białym do góry,
- białe rękawiczki.

Chorąży i asysta powinni być ubrani odświętnie. Uczeń – ciemny garnitur, biała koszula. Uczennice – białe bluzki i ciemne spódnice.

Sztandar bierze udział w następujących uroczystościach:

- rozpoczęciu i zakończeniu roku szkolnego,
- ceremoniale ślubowania klas pierwszych i ósmych,
- uroczystościach rocznicowych i religijnych (mszy św., pogrzebie).

V. DIAGNOZA

Miasto Pasym, na terenie, którego funkcjonuje szkoła liczy około 5300 mieszkańców. Na podstawie danych z M-GOPS w Pasymiu można stwierdzić, że:

- 5,2% ludności jest bezrobotna,
- 11% ludności korzysta ze świadczeń pomocy społecznej,
- 73 rodziny objęte są pomocą z powodu bezradności w sprawach opiekuńczych i wychowawczych,
- 60 rodzin to rodziny wielodzietne.

Te dane nie pozostają bez wpływu na sytuację edukacyjno - wychowawczą w szkole. W pracy z dziećmi musimy uwzględnić ich status socjalny, narażenie na zaniedbania i podatność na uzależnienia. Ponadto do szkoły uczęszczają również dzieci z placówki opiekuńczo-wychowawczej, które w przeważającej większości wymagają różnorodnej pomocy specjalistycznej.

W celu opracowania Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego dokonano wstępnej identyfikacji problemów, a następnie diagnozy w oparciu o różne metody:

- badanie ankietowe,
- analizę prac dzieci,
- analizę dokumentów,
- rozmowy z dziećmi i rodzicami.

Badania zostały przeprowadzone w ramach realizacji zadania publicznego pt. Przeprowadzenie całościowych badań dotyczących funkcjonowania systemu oddziaływań profilaktycznych w Polsce” zleconego fundacji „Masz Szansę” przez Ministra Edukacji Narodowej. Projekt MEN/2016/DWki/1175

Na podstawie badań określono czynniki chroniące oraz czynniki ryzyka w poszczególnych grupach

UCZNIOWIE

Czynniki ryzyka:

- uczniowie mają trudności w nawiązywaniu kontaktów z rówieśnikami,
- uczniowie z trudem mówią na lekcji o swoich oczekiwaniach,
- zbyt małe zainteresowania tym, co się dzieje na lekcjach,
- szukanie gotowych prac domowych w Internecie,
- uczniowie poświęcają zbyt mało czasu na naukę,
- uczniowie często negatywnie myślą o swojej przyszłości,
- uczniowie samodzielnie nie korzystają z przedsięwzięć kulturalnych poza domem,
- uczniowie prezentują niski poziom wiedzy o szkodliwości alkoholu,
- mała aktywność wychowawców odnośnie zaangażowania w sprawy klasy,
- najwięcej uwagi nauczyciele poświęcają uczniom uczącym się bardzo dobrze.

Czynniki chroniące przed zachowaniami problemowymi:

- uczniowie są pozytywnie nastawieni do swoich rówieśników oraz nauczycieli,
- uczniowie w szkole czują się bezpiecznie i chętnie chodzą do szkoły,
- uczniom zależy na pochvale ze strony nauczyciela,
- uczniowie znają zasady asertywnego zachowania,
- uczniowie starają się rozwiązywać trudności, kiedy na nie natrafiają,
- uczniowie systematycznie wywiązują się z obowiązków szkolnych,
- uczniowie pomagają sobie nawzajem,
- uczniowie przejawiają dezaprobującą postawę wobec picia alkoholu, palenia papierosów, stosowania agresji,
- wysoki poziom kultury uczniów.

NAUCZYCIELE

Czynniki ryzyka:

- małe zaangażowanie w tworzenie SPWP odnośnie określenia problemów szkolnych uczniów oraz w ewaluację tj. ustalenie jakie efekty przynosi program,
- tylko pojedynczy uczniowie biorą udział w różnego rodzaju zawodach, konkursach,
- nauczyciele często mówią do uczniów bez większego namysłu,
- obniżony nastrój związany z brakiem zadowolenia z aktualnego stanu zdrowia,
- obojętność względem relacji z rodzicami uczniów,
- trudności w racjonalnym podejściu do zaistniałych sytuacji w pracy (działanie pod wpływem impulsu).

Czynniki chroniące przed zachowaniami problemowymi:

- pozytywny stosunek do działań profilaktycznych,
- zadowolenie z roli jaką pełnią w szkole,
- nauczyciele w sposób umiarkowany kontrolują swoje emocje,
- klimat szkoły sprzyja bezpieczeństwu i zachowaniu norm i zasad,
- czuwają nad bezpieczeństwem i zdrowiem uczniów,
- zadowolenie ze swojego statusu materialnego,
- umiarkowane zadowolenie z relacji z uczniami.

RODZICE

Czynniki ryzyka:

- wychowywanie się w rodzinie niepełnej.

Czynniki chroniące przed zachowaniami problemowymi:

- rodzice są zainteresowani sprawami dzieci,
- większość uczniów wychowuje się w rodzinach pełnych,

- rodzice często rozmawiają z dziećmi na tematy związane ze szkołą,
- rodzice włączają dzieci we wspólne podejmowanie decyzji rodzinnych.

VI. TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYM DLA UCZNIÓW KLAS I - III

Zadania o charakterze wychowawczo- profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań
Wzajemne poznanie się.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uczniowie biorą udział w zabawach integrujących grupę lub zespół klasowy. ➤ Udział w uroczystościach klasowych i szkolnych.
Tworzenie warunków rozwoju indywidualnych zainteresowań.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie kół zainteresowań, dodatkowych zajęć sportowych, świetlicowych. ➤ Indywidualna praca z uczniem zdolnym. Przygotowanie go do konkursów. Organizacja i uczestnictwo w różnego rodzaju konkursach.
Poznanie reguł zachowania w miejscach publicznych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uczniowie w życiu codziennym stosują formy grzecznościowe. ➤ Biorą udział w imprezach kulturalnych, wycieczkach z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i dobrego zachowania.
Przeciwdziałanie agresji i przemocy utrudniające życie we współczesnym świecie.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Praca nad doskonaleniem swojego charakteru. ➤ Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań.
Bezpieczeństwo.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nauczyciele zapoznają uczniów z regulaminami. ➤ Organizacja pogadanek, zajęć warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa. ➤ Realizacja rekomendowanych min. programów „Akademia

	<p>Bezpiecznego Puchatka”, współpraca z Policją, Strażą Pożarną.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami pierwszej pomocy. ➤ Zapoznanie z zasadami BHP na lekcjach. ➤ Udział w konkursach plastycznych.
Wdrażanie ucznia do samodzielności.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji. ➤ Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej, uczniowie biorą udział w lekcjach bibliotecznym. ➤ Samodzielne korzystanie ze stołówki szkolnej.
Tolerancja dla inności. Prawa dziecka.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka. ➤ Poznanie obowiązków ucznia. ➤ Uświadomienie dzieciom, do kogo mogą się zwrócić z prośbą o pomoc. ➤ Uczestniczenie w pogadankach na temat tolerancji szacunku dla drugiego człowieka.
Dbłość o dobry klimat w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Badanie samopoczucia ucznia w szkole (obserwacja, analiza dokumentacji szkolnej). ➤ Obserwacja zachowań na tle rówieśników. ➤ Praca w Małym Samorządzie Uczniowskim.
Kształtowanie postaw obywatelsko – patriotycznych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uczniowie poznają tradycje związane z Naszą Małą Ojczyzną. ➤ Poznają symbole narodowe i europejskie. ➤ Uczniowie znają ceremoniał szkolny. ➤ Uczestniczą w uroczystościach

	o charakterze szkolnym i państwowym.
Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nauczanie informatyki od I klasy. ➤ Uczestniczenie w spektaklach teatralnych. ➤ Korzystanie z różnorodnych źródeł informacji.
Propagowanie zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Praca na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych. ➤ Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych. ➤ Realizacja programów rządowych: „Mleko w szkole”, „Owoce w szkole” czyli „Programu dla szkół” oraz „Szkoła z witaminą”. ➤ Spotkania z higienistką szkolną. ➤ Pogadanki na temat szkodliwości picia alkoholu, palenia papierosów.
Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizacja zajęć: dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rewalidacyjnych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne i inne o charakterze terapeutycznym (gimnastyka korekcyjna). ➤ Indywidualne rozmowy z pedagogiem, psychologiem. ➤ Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.
Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. ➤ Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. ➤ Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. Konsultacje dla rodziców.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. ➤ Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły, regulaminami i programami obowiązującymi w szkole. ➤ Udostępnianie wykazu instytucji, gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną. ➤ Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo np. w radach szkoleniowych, kursach i szkoleniach.
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ochrona ofiar przemocy: rozmowa z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej karty”.

VII. TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO–PROFILAKTYCZNYM DLA UCZNIÓW KLAS IV – VIII

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań
Rozwój osobowości ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznajemy siebie: <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów, • wdrażanie do autorefleksji (rozmowy na godzinach wychowawczych). ➤ Kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami i kreowania własnego wizerunku. ➤ Motywowanie do nauki szkolnej. ➤ Rozbudzanie i poszerzanie

	<p>zainteresowań uczniów, udział w zajęciach pozalekcyjnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań. ➤ Pomoc w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami (indywidualna konsultacja ze specjalistami). ➤ Praca z uczniem zdolnym. ➤ Praca z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych.
<p>Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się. ➤ Wdrażanie do przestrzegania regulaminów. ➤ Poszanowanie praw i potrzeb innych. ➤ Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wdrażanie do empatii, ➤ współpraca w zespołach, ➤ realizacja projektów, ➤ kształtowanie umiejętności i efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, ryzykownych. ➤ Eliminowanie zachowań agresywnych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ➤ kształtowanie umiejętności, ➤ nieagresywnego rozwiązania konfliktów i zachowania się w sytuacji problemowej, ➤ rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych.
<p>Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły (statut, regulaminy, procedury). ➤ Zachęcanie do aktywnego udziału w życiu szkoły poprzez działalność w samorządzie Uczniowskim.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Szanowanie mienia szkoły – przestrzeganie regulaminów. ➤ Tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły.
Propagowanie wiedzy na temat Europy i świata.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Przeprowadzenie konkursów wiedzy o krajach anglojęzycznych i niemieckojęzycznych. ➤ Udział w konkursie piosenki angielskiej.
Kształtowanie postaw patriotycznych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapoznanie uczniów z historią miasta i znaczenie jego herbu, zabytkami, kulturą. ➤ Zapoznanie uczniów z historią i tradycjami Warmii i Mazur. ➤ Przygotowanie i uczestnictwo w uroczystych akademiach, przedstawieniach. ➤ Kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych krajów. ➤ Wykonanie gazetek ściennych, plakatów.
Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zajęcia na lekcjach przyrody, biologii, geografii chemii, fizyki. ➤ Zajęcia koła przyrodniczego. ➤ Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną. ➤ Udział w akcji „Sprzątanie Świata”, „Sprzątanie Warmii i Mazur”. ➤ Całoroczna zbiórka makulatury, plastikowych nakrętek i baterii. ➤ Zbiórka zużytych telefonów komórkowych „Zamień telefon na książkę”. ➤ Zakładanie i pielęgnacja „Ogrodu przyrodniczo-ekologicznego”.
Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Omówienie konsekwencji takich zachowań. ➤ Monitorowanie frekwencji szkolnej.
Likwidacja deficytów rozwojowych, w szczególności u dzieci ze specyficznymi potrzebami edukacyjnym.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizacja zajęć: dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rewalidacyjnych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne i inne o charakterze terapeutycznym (gimnastyka korekcyjna). ➤ Indywidualne rozmowy z pedagogiem, psychologiem. ➤ Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.
Pomoc materialna dzieciom z rodzin o niskim statusie materialnym.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Współpraca z M-GOPS. ➤ Pozyskanie sponsorów. ➤ Współpraca z parafiami: rzymsko-katolicką i ewangelicko-augsburską. ➤ Udział w programie CARITAS „Skrzydła”.
Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. ➤ Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. Konsultacje dla rodziców. ➤ Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły, regulaminami i programami obowiązującymi w szkole. ➤ Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo w formach doskonalenia: kursach, szkoleniach. ➤ Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych

	<p>i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami.</p>
<p>Integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spotkania rodziców z wychowawcami na zebraniach i indywidualne konsultacje. ➤ Udział rodziców w organizowanych przez szkołę uroczystościach, imprezach szkolnych, biwakach i wycieczkach. ➤ Organizowanie kiermaszy, loterii fantowych, wystaw.
<p>Zdrowy styl życia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pogadanki na tematy zdrowia i zdrowego trybu życia na godzinach wychowawczych i zajęciach edukacyjnych. ➤ Spotkania z higienistką szkolną. ➤ Wdrażanie informacji o higienie ciała, racjonalnym odżywianiu się. ➤ Udział w programach profilaktycznych organizowanych przez Sanepid. ➤ Fluoryzacja zębów – program profilaktyczny. ➤ Rozwijanie sprawności fizycznej podczas lekcji wychowania fizycznego i przerw („Aktywna przerwa”). ➤ Organizacja konkursów wiedzy, plastycznych dotyczących promocji zdrowia. ➤ Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień w formie szkoleń i kursów.
<p>Profilaktyka zagrożeń.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Diagnoza środowiska ucznia poprzez ankiety i obserwację. ➤ Wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy w sytuacji sięgania po narkotyki, dopalacze, alkohol, nikotynę (programy, zajęcia w klasie).

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gazetki ściennie. ➤ Happeningi. ➤ Zapoznanie uczniów ze zbiorem zasad i norm obowiązujących w szkole. ➤ Pogadanki, lekcje wychowawcze. ➤ Realizacja programów przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole. ➤ Stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów. ➤ Spotkania z przedstawicielami policji dotyczące odpowiedzialności nieletnich. ➤ Propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych (terroryzm, głód, choroby). ➤ Jak sobie radzić i gdzie szukać pomocy. ➤ Omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, ujawnienia danych osobowych (zajęcia informatyki).
<p>Przeciwdziałanie w rodzinie.</p> <p style="text-align: right;">przemocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Diagnoza środowiska (obserwacja, analiza dokumentów). ➤ Ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. ➤ Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia. ➤ Pogłębianie wiedzy pedagogicznej w zakresie problematyki przemocy, uczestnictwo w szkoleniach.

VIII. Źródła wsparcia dla działań profilaktycznych w szkole:

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Szczytnie
- Komenda Powiatowa Policji w Szczytnie
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Szczytnie
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pasymiu
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pasymiu
- Przedstawiciele Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Szczytnie
- Księża parafii rzymsko-katolickiej, ewangelicko-augsburskiej
- Stowarzyszenie Ziemi Pasymskiej „Kalwa”
- Samorząd Uczniowski
- Stowarzyszenie „Pierwsze Pięć Minut” działające przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Pasymiu
- Funkcjonujące na terenie szkoły koła zainteresowań (artystyczne, przyrodnicze, komputerowe, sportowe)

IX. PODSTAWĘ PRAWNĄ DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH STANOWIĄ:

- Statut Szkoły
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz.59)
- Ustawa z 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 875)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 lipca 2017 r. w sprawie ramowych statutów: publicznej placówki kształcenia ustawicznego, publicznej placówki kształcenia praktycznego oraz publicznego ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1451)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej Art. 72
- Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 r. ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991r.
- Ustawa z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 773).
- Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. Załącznik: Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2017 poz.882).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. 2016 poz. 1331)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1591)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 poz. 1578)